העבודות נוכחות

מיכל ב. רון מחפשת אחר ביצים ונוצות בתערוכה הרטרוספקטיבית של מרסל ברותרס ב-MoMA בניו יורק

ביקורת מאת מיכל ב. רון יוני 6, 2016

כצפוי, הרטרוספקטיבה של מרסל ברותרס (Broodthaers, 1924-1976) במוזיאון לאמנות מודרנית בניו יורק (MoMA) הייתה יפהפייה. היא התחילה והסתיימה בעבודה*הכניסה לתערוכה* דקלים עציצי :(L'Entrée de l'Exposition, 1974) שהוצבו בכניסה לתערוכה. לאחרונה זה היה למהלך הראשון המתבקש באצירת התערוכות של ברותרס, שבינואר השנה מלאו ארבעים שנים למותו. בכמה מקרים, כמו בתערוכה במוניי דה פריז (Paris de Monnaie), נקודת פתיחה זו הייתה מעולה, בעוד שבאחרים, כמו הרטרוספקטיבה בפרידריציאנום (Fridericianum) בקאסל, היא היתה בעייתית. בקומה השישית ב-MoMA, העבודה הוצבה עם דקלים נהדרים שהגיעו במשלוח מיוחד מפלורידה הקיצית, ושבצמרותיהם אפשר היה להבחין מקומת הכניסה של המוזיאון. עציצי הענק שהשתלטו על החלל, כמו גם מקבץ של מהדורות מודפסות, תצלומים וכן לוח שעליו כתובה האות "a", שנתלו על הקירות, יצרו ביחד את ה"כניסה". הצגת עבודות קודמות במסגרת גן טרופי זה הדגימה היטב את רעיונותיו של ברותרס לגבי רטרוספקטיבה: נוצרה הזדמנות להפוך את סביבת המוזיאון לאולם מסיבות קוקטייל. ואמנם, אירוע פתיחת התערוכה עטף את העבודות באירוניה – המבקרים, בשמלות אופנתיות, בעקבים גבוהים ובחליפות מחויטות התהלכו בין אביזרי תיאטרון, רהיטים ותותחים מהמאה ה-19, וכמו היו ניצבים, שימשו קישוט לנחש גדול ולסרטנים שקועים במשחק קלפים, בעבודה*תפאורה: כיבוש על ידי מרסל ברותרס* (Décor: A Conquest by Marcel Broodthaers, 1975). הצער למרבה האירוע, היה היוצא הכלל מן היוצא ב דבר של שבסופו - הכלל את שמוכיח נפסדת יוצאת, כפואטיקה בטעות שמזוהה, האירוניה MoMA.

moma_broodthaers_installationview1177.jpg

[1]מבט הצבה של מרסל ברותרס: רטרוספקטיבה
2016. © המוזיאון לאמנות מודרנית. תצלום: מרטין סק

[2] moma_broodthaers_ch2016.298.jpg

[3]מרסל ברותרס, עזר זיכרון (Bête-Pense 1964). ספרים, נייר, גבס, וכדורי פלסטיק על בסיס עץ. ללא בסיס: 30 × 84.5 × 43 ס"מ (11 13/16 × 33 1/4 × 16 15/16 אינץ'). אוסף הקהילה הפלמית, השאלה לטווח ארוך בריסל, SABAM / יורק ניו, (Artists Rights Society (ARS ברותרס מרסל עזבון 2016 © .S.M.A.K

לאחר הכניסה החגיגית התערוכה המשיכה בהצגה נבונה של עשייתו של ברותרס לפני היותו לאמן – פועלו כמשורר ופרסומיו המוקדמים: ספרי שירה, תצלומים והקרנה של *המפתח לשעון, פואמה קולנועית לכבוד קורט שוויטרס*La, 1957) Clef de l'Horloge, Poème cinématographique en l'honneur de Kurt Schwitters). קולנועית חקירה זוהי -פואטית של האסמבלז'ים של הדאדאיסט, שאוצרי התערוכה, כריסטוף שריקס (Cherix) ומנואל בורחה-וילל (Borja נחזור עוד שאליהם - ביצים וקליפות אופניים משאבות של הכלאות – מוקדמים אובייקטים עם ברגישות הצליבו ,(Villel בהמשך.

[4] moma_broodthaers_installationview369.jpg

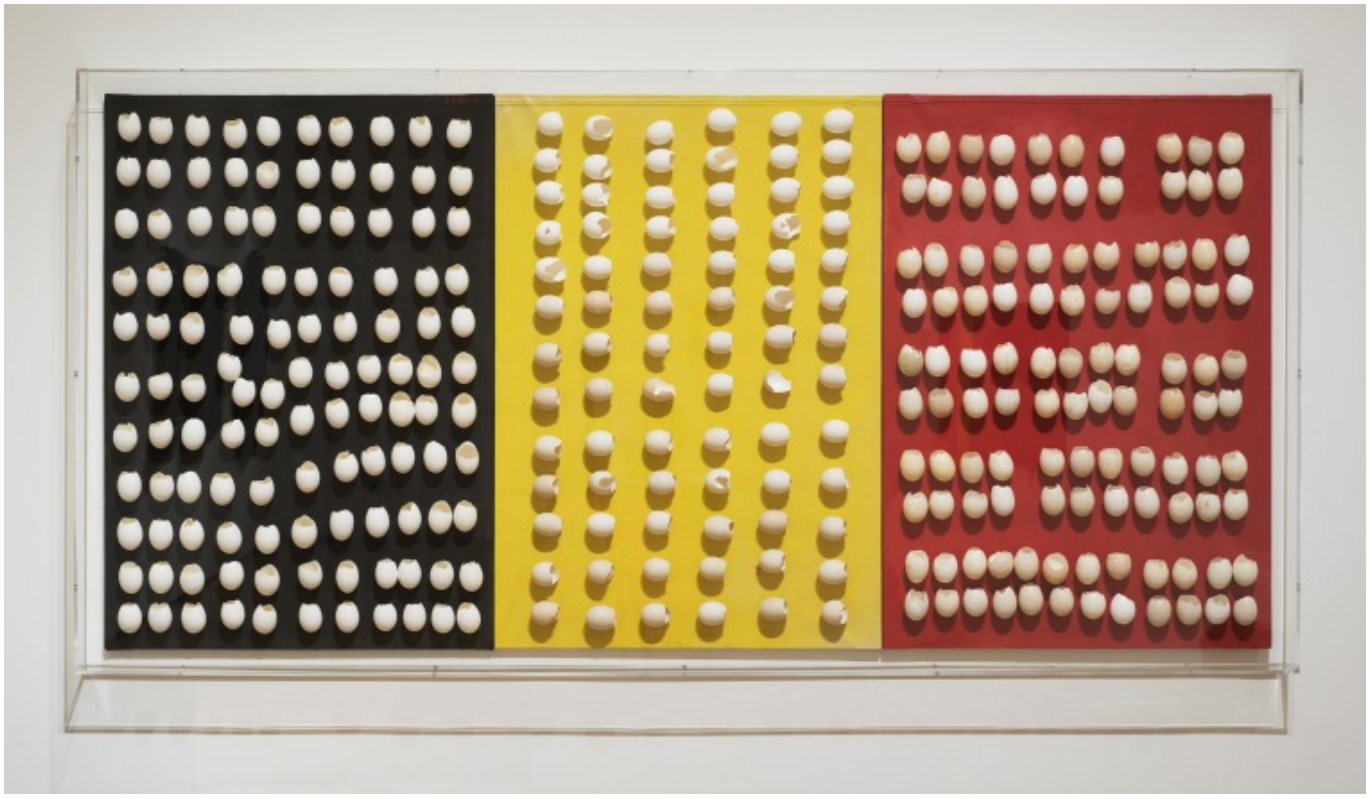

[5]מבט הצבה של מרסל ברותרס: רטרוספקטיבה
2016 © המוזיאון לאמנות מודרנית. תצלום: מרטין סק

[6] moma_broodthaers_ch2016_913_cccr.jpg

[7]מרסל ברותרס. מולים ברוטב לבן (1967 blanche sauce Moules). סיר צבוע, קליפות של צדפות, צבע, ושרף צבעוני. הקף: 37.5 ס"מ (14 3/4 אינץ'). גובה: 48.5 ס"מ (19 1/8 אינץ'). אוסף פרטי, ניו יורק.
© 2016 עזבון מרסל ברותרס (ARS ,Society Rights Artists), ניו יורק / SABAM, בריסל

למרבה הצער, כשכל התפוקה המוקדמת הזאת הושלכה לסיר אחד – כמו מולים בקדירה – הפריצה של ברותרס, שבאה בעקבות תסכולו הכלכלי של משורר כושל, כפי שהוא עצמו הודה בהזמנה לתערוכתו הראשונה בשנת 1964, שגם היא מוצגת כאן – הושטחה קמעה.

המחווה הברוטאלית של הטבעת כרכי השירה שלא נמכרו בתוך גבס, בפסל העשוי ספרים המכונה*עזר זיכרון*-(Pense-ête, 1964), וירטואלי בעותק מלווים כשהם באובייקט נכללו שלא כרכים הצגת באמצעות רדיקליזציה-דה היא אף עברה אינטראקטיבי ובו תרגום של השירים לאנגלית. במבט לאחור, הפרובוקציה של ברותרס הייתה מוצלחת - הטמנת הטקסט בתוך הפסל הובילה לתחייתו. השירים, אותם כתב כאשר "לא היתה בו כל תועלת", כפי שכתב באותה הזמנה מפורסמת

משנת 1964 – סוף סוף נקראים. וכך גם האובייקטים! במקום להתמודד עם הגחמני ועם המגוחך, הצופה שוקל בכובד ראש את הפואטיקה של הצדפה, של הביצה, ואולי גם של עץ הדקל?

[8] moma_broodthaers_installationview259.jpg

[9]מבט הצבה של מרסל ברותרס: רטרוספקטיבה
2016. © המוזיאון לאמנות מודרנית. תצלום: מרטין סק

[10] moma_broodthaers_579_2013_vw4_cccr.jpg

[11]מרסל ברותרס . גם אני תהיתי אם לא יכולתי למכור משהו ולהצליח בחיים (Moi aussi, je me suis demandé si je ne pouvais pas vendre quelque chose et réussir dans la vie ... , 1964). דף ממגזין דף על מודפסות אותיות.
פתוח: 25.2X33.6 ס"מ (9 15/16X13 1/4 אינץ').
© 2016 עזבון מרסל ברותרס (ARS Society Rights Artists), ניו יורק / SABAM, בריסל

יתכן שהבעיה הגדולה ביותר היא שב-MoMA הפכו את המחוות הרדיקליות של ברותרס ליצירות אמנות. אתגר קשה במיוחד העמידה ההצגה שלה*מוזיאון לאמנות מודרנית, מחלקת הנשרים*, Musée d'Art Moderne, 1968-1972) במשך ,אגף אחר אגף ,ולפתח לנהל והמשיך בביתו פתח שברותרס הפיקטיבי המוזיאון ,(Département des Aigles ארבע שנים. אולם כאן,*המוזיאון לאמנות מודרנית, מחלקת הנשרים, אגף המאה ה-19* (Musée d'Art Moderne, Département des Aigles, Section XIX siècle, 1968) 19-ה מהמאה מופת יצירות של שקופיות למצגת הפך המוקרנת על תיבה לשילוח עבודות אמנות, בתוך המוזיאון. ביתו של ברותרס, שהוכרז כמוזיאון, פעל באופן הפוך. תחת חסות "מחלקת הנשרים" ברותרס הציג גלויות מהמוזיאון האחר, האמתי, והקרין אותן על תיבות שילוח ריקות ששכר, וקרא לזה "מוזיאון". בהקשר זה הביתי הפך למוסדי דרך הניהול הפיקטיבי בידי האמן. היה זה מאכזב מעט שבמסגרת תערוכה כה עשירה, שהציגה את ברותרס לקהל האמריקני, מוזיאון לאמנות מודרנית ללא מחלקה לנשרים בחר במקום זאת לביית את האמנות.

התערוכה"מרסל ברותרס: רטרוספקטיבה" [12]הוצגה במוזיאון לאמנות מודרנית בניו יורק מה-14 בפברואר עד ה-15 במאי, 2016.

מאמר זה מתפרסם כחלק משיתוף פעולה בין מגזין תוהו למגזין בסיס לאמנות ותרבות [13]

Source URL: http://tohumagazine.com/he/article/%D7%94%D7%A2%D7%91%D7%95%D7%93%D7%95%D7%AA-%D7%A0%D7%95%D7%9B%D7%97%D7%95%D7%AA

Links
[1] https://tohumagazine.com/sites/default/files/moma_broodthaers_installationview1177_0.jpg
[2] http://tohumagazine.com/he/file/momabroodthaersch2016298jpg
[3] https://tohumagazine.com/sites/default/files/moma_broodthaers_ch2016.298.jpg
[4] http://tohumagazine.com/he/file/momabroodthaersinstallationview369jpg-3
[5] https://tohumagazine.com/sites/default/files/moma_broodthaers_installationview369_3.jpg
[6] http://tohumagazine.com/he/file/momabroodthaersch2016913cccrjpg-0
[7] https://tohumagazine.com/sites/default/files/moma_broodthaers_ch2016_913_cccr_0.jpg
[8] http://tohumagazine.com/he/file/momabroodthaersinstallationview259jpg
[9] https://tohumagazine.com/sites/default/files/moma_broodthaers_installationview259.jpg
[10] http://tohumagazine.com/he/file/momabroodthaers5792013vw4cccrjpg
[11] https://tohumagazine.com/sites/default/files/moma_broodthaers_579_2013_vw4_cccr.jpg
[12] http://www.moma.org/calendar/exhibitions/1542?locale=en
[13] http://www.basis.org.il/%D7%9E%D7%92%D7%96%D7%99%D7%9F/